

Antidiskriminační právo

Michal Čermák

I. Základní instituty a pojmy práva na rovné zacházení a diskriminace

Rovnost

Nástin pojmu

Dva základní druhy rovnosti

- **Formální** („Aristotelovská“) = „Všem stejně“ (bez ohledu na situaci).

- **Materiální**: Stejnému stejně, odlišnému odlišně (s ohledem na situaci).

Rovnost příležitostí a výsledků

V euroamerickém chápání lze rozlišit materiální rovnost:

- **Příležitostí:** „Všichni na stejnou startovní čáru...“ — politika zejména EU.
- **Výsledků:** „Všem stejně v cíli..“ — Skandinávii a USA.

2007 — Evropský rok rovných příležitostí pro všechny

Rovnost příležitostí (šancí)

Rovnost výsledků

Co je rovnost? Těžko říci...

Vývoj pojmu rovnosti v kolébce
antidiskriminačního práva – USA:

Rozsudky Nejvyššího soudu USA

- 1896 – oddělení, ale rovni („**separate but equal**“)
Plessy v. Ferguson
- 1954 – **konec segregace** (teoreticky) – Brown vs. Board of education
- 1978 – **pozitivní opatření** – Regents of University of California v. Bakke
- 2003 – Grutter vs. Bollinger – **ústup**

V čem si tedy všechny lidské bytosti musí být rovny?

(Pouze) v **důstojnosti a právech** !

- „*Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech*“ (Listina základních práv a svobod, Čl. 1).
- „*Všichni lidé jsou zrozeni jako svobodní a rovní co do důstojnosti a práv*“ (Všeobecná deklarace lidských práv, článek 1).

Rovnost v zacházení

- Se všemi se musí zacházet rovně, když jde o jejich práva a důstojnost.
- Všichni si ale fakticky nejsou rovni v např. v inteligenci, v talentu, vzhledu atd.
- Není totiž úlohou práva stírat všechny rozdíly mezi osobami, jelikož „*egalitářský univerzalizmus by nutně vyvolal hluboce nefunkční sociální účinky*“. Viz nálezn Ústavního soudu ČR, sp. zn. Pl. ÚS 4/95.

Diskriminace

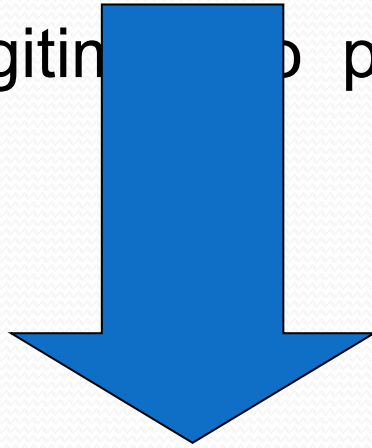
Vymezení pojmu

Diskriminace dvojího druhu

- Diskriminace hospodářská – mimo oblast zájmu dnešního semináře. (Např. zneužívání dominantního postavení na trhu).
- Diskriminace spojená s lidskou důstojností (např. nevpuštění zákazníka do obchodu z důvodu jeho etnicity) – Diskriminace jako pošlapání lidské důstojnosti – v oblasti zájmu dnešního semináře.

Co děláme, když diskriminujeme?

- Vstupujeme nelegitímě do práv a důstojnosti člověka.

- Nerespektujeme rovnost zacházení.
- Jednáme protiprávně.

Co to je diskriminace?

- Diskriminace je porušením práva na rovné zacházení = Diskriminace je protiprávní
- Diskriminace je rozdílné zacházení s lidmi v právně vymezených situacích z důvodu(ů), které právo zapovídá.
- Diskriminace je jednání, které nemá rozumné odůvodnění (nelegitimnost) a je nepřiměřené (disproporčnost).

Rovnost zacházení vůči komu?

- Komparátor

Kdo to je?

- Komparátor není kdokoliv, je to zpravidla :
Muž, běloch, křesťan bez postižení a heterosexuál –
tento člověk zpravidla nebývá diskriminován...

Pozitivně-právní vymezení diskriminace

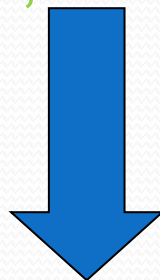

To je opravdu,
opravdu
škandál. Tohle
nikdy chile
nepodepíšu -
dám si 2 roky na
čas!

Předpisy...?

- Směrnice 43/2003/ES, 78/2003/ES, 2004/113/ES...

- Zákon č. 198/2009, o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (**antidiskriminační zákon**).

Co to je tedy diskriminace?

- Vymezuje 2 – 4 ADZ.
- Diskriminaci dělíme na **přímou a nepřímou**.

- **Obtěžování, pronásledování, pokyn a navádění** jako formy diskriminace jsou zákonem stavěny diskriminaci na roveň.

Přímá diskriminace (2 odst. 3)

- **Přímá diskriminace** je takové jednání nebo opomenutí, kdy je, bylo nebo by bylo s jednou osobou zacházeno ve srovnatelné situaci méně výhodným způsobem než s osobou jinou, a to na základě rozlišování podle důvodů vymezených ADZ nebo jiným právním předpisem.

Nepřímá diskriminace (3 odst.1 a násl.)

- **Nepřímá diskriminace** je takové jednání nebo opomenutí, kdy na základě zdánlivě neutrálního rozhodnutí, kritéria nebo praxe je osoba znevýhodněna oproti ostatním, vždy za podmínky, že dotyčné rozhodnutí, kritérium nebo praxe nejsou odůvodněné a přiměřené.

Obtěžování & spol. (4)

- **Obtěžováním** je nežádoucí chování z důvodů uvedených v ADZ mající za cíl snížení důstojnosti osoby a vytvoření nepřátelského prostředí (bossing, mobing) + sexulání obtěžování (4 odst. 2).
- **Pronásledování** (4 odst. 3).
- **Navádění** (4 odst.5).
- **Pokyn k diskriminaci** (4 odst. 4).

Diskriminace a legislativní Babylon

- Pojem diskriminace neupravuje a nezmiňuje pouze antidiskriminační zákon (bohužel).
- Po přijetí antidiskriminačního zákona nedošlo k „pročistění“ právního řádu od nevhodných duplicit.
- Důsledkem jsou časté situace, které vyžadují značné interpretační dovednosti mj. v určení, která norma je *lex generalis* a která *lex specialis* (např. § 4 a jeho vztah k § 10 zákona o zaměstnanosti).

Jak poznat diskriminaci. 5-ti stupňový test

1. Zachází se s jednou (fyzickou) osobou méně výhodněji než s druhou. Ve srovnatelné situaci. – ANO
2. Vzniká újma na důstojnosti. – ANO
3. Znevýhodnění se děje z právem zakázaného důvodu. – ANO
4. Existuje v právem vymezené oblasti. – ANO
5. Nelze ji odůvodnit oprávněným účelem a přiměřeností dosahování účelu. – ANO (nelze)

= DISKRIMINACE!

Oblasti v nichž může dle práva docházet k diskriminaci:

- Diskriminace je zakázána ADZ pouze ve vymezených oblastech (1).
- Jedná se o:
  - Pracovně-právní vztahy
  - Přístup ke zboží a službám
  - Bydlení, je-li nabízeno veřejně
  - Členství v odborech a profesních komorách
  - Poskytování zdravotní péče

Oblasti života v nichž nemůže docházet k diskriminaci (příklady)

- Výběr partnera.
- Výběr dědiců.
- Výběr obchodu, ve kterém bude spotřebitel nakupovat.
- Volba přátel.
- Literární a umělecká činnost (svoboda slova).
- Atd.

Dle ADZ tedy nelze diskriminovat na základě těchto důvodů

- rasy, etnického původu,
- národnosti,
- pohlaví,
- sexuální orientace,
- věku,
- zdravotního postižení,
- náboženského vyznání, víry či světového názoru.

Zákaz diskriminace z dalších důvodů uvedených v jiných právních normách

- Např.: členství v odborových organizacích, politických stranách, zdravotního stavu (Zákon o zaměstnanosti).
- Zákaz jakkoliv diskriminovat. (Zákon na ochranu spotřebitele)
- Zákaz nerovného zacházení z důvodu rodu, majetku, sociálního původu aj. (Zákon o zaměstnanosti a školský zákon)

Zakázané diskriminační důvody a jejich váha

- Antidiskriminační zákon mezi zakázanými diskriminačními důvody nerozlišuje – dává jim zdánlivě stejnou váhu.
- Z historického vývoje jsou však *de facto* nejzávažnějšími důvody diskriminace ty, které mají nejvyšší potenciál způsobit oběti diskriminace újmu na důstojnosti.

Zakázané diskriminační důvody a jejich váha

- Nejzávažnějšími diskriminačními důvody jsou:

1. Etnicita,

2. Pohlaví,

a v EU dále:

3. Věk.

Pozn.: K sexuální orientaci má soudní i legislativní praxe států EU i USA stále ambivalentní vztah (srov. Rozhodnutí soudního dvora EU Maruko).

1. Etnicita jako zakázaný diskriminační důvod

1. Etnicita jako zakázaný diskriminační důvod

- Diskriminace z důvodu etnicity/rasy je snad nejzávažnější formou diskriminace.
- Diskriminovat z důvodu etnicity zapovídá nejen antidiskriminační zákon, ale mnoho dalších předpisů a dokumentů mezinárodního práva.
- **Důležité případy (příkladný výčet):** *Brown (US)*, *Feryn (Soudní dvůr EU)*, *Regina v. Immigration officer (GB)*, *30 Cdo 1630-2004 (NS ČR)*, *D. H. & others vs. ČR (ESLP)* a mnoho dalších.

1. Etnicita jako zakázaný diskriminační důvod

- Legitimní odůvodnění rozdílného zacházení z důvodu etnicity v podstatě neexistuje (výjimka – role ve filmu, hudba apod.).
- Tím, že je prostor pro legitimní odůvodnění nerovného zacházení velmi úzký, nejsou relevantní pokusy pro obcházení zákona: vstup do restaurace „jen pro členy klubu“, permanentní nápisy na restauracích „uzavřená společnost“ apod.
- Není legitimním odůvodněním ani požadavek zákazníka na vyloučení určité etnicity: rozsudek Soudního dvora EU Feryn, případ nižšího soudu ČR: nepřijetí kuchařky s vydáním písemného potvrzení: „Nepřijata pro romský původ“.

2. Pohlaví jako zakázaný diskriminační důvod

2. Pohlaví jako zakázaný diskriminační důvod

- Princip rovnosti žen a mužů je esenciálním východiskem euro-americké právní kultury.
- Pohlaví, až na výjimky (je jich podstatně více, než u etnicity) není legitimním kritériem rozdílného zacházení v oblastech pokrytých antidiskriminačním právem.
- Zejm. v oblasti pracovně-právních vztahů mohou ženy a muži vykonávat tatáž zaměstnání.

2. Pohlaví: Nejčastější diskriminační jednání z důvodu pohlaví v pracovně-právní oblasti

- Práce jen pro muže a práce jen pro ženy ?

Rozhodnutí Soudního dvora EU: *Kreil, Sirdar, Johnston* – „práce ve zbraní“ + v ČR sporný § 29 nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci (zvedání břemen).

- Diskriminace při přijímání do zaměstnání.

Pozn.: spec. ustanovení § 4 zákona o zaměstnanosti.

- Nerovnost v odměňování.

Rozhodnutí Soudního dvora EU: *Defrenne, Hill, Bilka a jiné.*

2. Pohlaví: Těhotná zaměstnankyně a těhotná uchazečka

- Diskriminace z důvodu těhotenství a mateřství se považuje za diskriminaci z důvodu pohlaví: *ust. § 2 odst. 4 antidiskriminačního zákona a ust. § 4 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.*
- Těhotná zaměstnankyně nemá komparátora = není ve srovnatelné situaci s mužem (případ soudu v GB *Turly vs. Alders Stores*) = není totéž jako „*nemocný muž*“ (případ Soudního dvora EU *Dekker*) – s těhotnými zaměstnankyněmi je zacházeno ze zákona „*výhodněji*“ než se zaměstnanci – muži.

2. Pohlaví: Jsou rozdílné ceny služeb pro muže či ženy diskriminační?

Praxe rozdílných cen služeb v závislosti na pohlaví spotřebitele se zavádí z několika důvodů:

1. Aby povzbudila větší účast příslušníků nedostatečně zastoupeného pohlaví (např. tělocvičny, sportovní utkání, taneční). – **Není diskriminace.**
2. Aby povzbudila větší účast příslušníků jednoho pohlaví za účelem přilákání většího množství osob opačného pohlaví (např. diskotéky „ženy vstup zdarma“ „ženy s poprsím č. 3 a více vstup zdarma“) – **Je obtěžující = diskriminační.**
3. Rozlišování má vynahradit větší množství času stráveného poskytováním služby ženám nebo mužům nebo případně využívá větší ochotu žen či mužů zaplatit (např. za úpravu vlasů) – **Není diskriminace.**

Srov.: Veřejný ochránce práv: 139/2010/DIS/JKV

3. Věk jako zakázaný diskriminační důvod

3. Diskriminace z důvodu věku

- Postihování diskriminace z důvodu věku je typické spíše pro státy EU než pro USA.
- Na rozdíl od etnicity a genderu není vysoký či nízký věk vlastností doživotně danou, ale časem získanou (*nikdo nebude věčně mladý...*).
- Soudní dvůr EU judikoval ve věci *Mangold*, že nediskriminace z důvodu věku je základní zásadou právní (nesouhlas generálního advokáta Mazáka).

3. Věk: Diskriminace v přístupu ke zboží a službám z důvodu věku

- Diskriminačním jednáním v přístupu ke zboží a službám z důvodu věku zejména, pokud došlo k zásahu do důstojnosti osoby.
  - Případy: Neposkytování kreditních karet a úvěrových produktů bankami osobám starším 70-ti let bez zkoumání jejich majetkové situace.

Diskriminace a specifika tzv. služebních poměrů

Specifika úpravy zákazu diskriminace příslušníků ozbrojených sborů

- Zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.
- Zákaz diskriminace při přijímání (§ 16) – širší výčet než v antidiskriminačním zákoně,
- Zákaz diskriminace při výkonu služebního poměru (§ 77) – širší výčet než v antidiskriminačním zákoně.

z povolání:

- *Zákon č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání.*
- V § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání se zakazuje diskriminace služebním orgánům diskriminovat, a přikazuje se jim zajišťovat rovné zacházení s uchazeči a se všemi vojáky vojáky ve službě.
- Širší výčet diskriminačních důvodů než v ADZ, : soc. původ, majetek, rod, rodinný stav,
- Ust. § 2 odst. 4, 5, a 6 upravují obtěžování a pronásledování.

Diskriminace z důvodu státní příslušnosti

Je diskriminace z důvodu státní příslušnosti „pravá“ diskriminace ?

- Diskriminace z důvodu státní příslušnosti, je zejména hospodářskou diskriminací, které se intruze do důstojnosti týká pouze okrajově.
- Nejčastěji se nerovné zacházení vyskytuje v přístupu ke zboží a službám a na v pracovních-právních vztazích.

Občané EU a občané třetích zemí - práce

- Občané členských států EU mají v přístupu k zaměstnání stejná práva jako občané ČR. Občané třetích zemí tuto výhodu nemají.
- Srov. Čl. 45 Smlouvy o fungování EU a Nařízení č. 1612/68 o volném pohybu pracovníků uvnitř společenství.

Občané EU a občané třetích zemí - služby

- Rozdílné ceny pro občany členských států EU jsou diskriminační.
- Srov. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2006/123/ES službách na vnitřním trhu, která je do českého právního řádu zapracována zákonem č. 222/2009 Sb.

Rozhodnutí Soudního dvora EU *turistické ceny*.

Procesní aspekty antidiskriminačního zákona

Ke kterému soudu žalovat diskriminační spory?

- Bohužel složitá otázka...
- Nároky vyplývající z ust. § 10 antidiskriminačního zákona se žalují k okresním resp. městským soudům.
- Diskriminaci založenou jiným než antidiskriminačním zákonem je možno uplatnit jako ochranu osobnosti u krajského soudu.
- Nároky, vyplývající z diskriminace, ve věci tzv. služebních poměrů se žalují u okresních soudů, ale samotný výrok, zda došlo či nedošlo k diskriminaci je třeba hledat u správního soudu – tj. krajského soudu v I. stupni.

Dělené důkazní břemeno

- 133 a OSŘ (od 1. 9. 2009)
- Žalobce je povinen prokázat, že s ním bylo zacházeno nerovně, v tu chvíli se přehazuje důkazní břemeno, žalovaný je povinen prokázat, že se tak dělo na základě legitimního důvodu a přiměřenými a přiměřenými prostředky.

Srov. k tomu rozsudek *NS 21 Cdo 246/2008*

Více o procesních aspektech antidiskriminačního zákona

- Stanovisko veřejného ochránce práv k některým procesním aspektům antidiskriminačního zákona, zejm. věcné příslušnosti soudů dostupné na www.ochrance.cz

Dokazování a diskriminační spory

- Pro dokazování diskriminačních sporů je klíčové používání důkazů pořízených bez souhlasu protistrany (audio- či video- nahrávka).
- Metoda tzv. situačního testingu.
- Používání utajených nahrávek a testingu je českými soudy přijímáno různě a protichůdně.
- Podle vývoje judikatury jich však použít lze. Nesmí však dojít k intruzi do soukromého života osob, které jsou nahrávány.
- Nutno je rozlišovat situaci, zda pořizuje nahrávku soukromá osoba či orgán veřejné moci.

Může být zákon diskriminační?

Může být zákon diskriminační?

- Veřejný ochránce práv: 72/2010/DIS/AG: „*Odlišné zacházení založené zákonem není možné posuzovat podle antidiskriminačního zákona. Je-li tvrzeno, že právní předpis je diskriminační, je na místě posuzovat jeho soulad s ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána.*“
- Příklad: Nerovné postavení homosexuálů v daňové soustavě ČR – nespadá pod antidiskriminační zákon.

Je to diskriminace?

Děkuji za Vaši pozornost

Mgr. Michal Čermák

Kancelář veřejného ochránce práv

vedoucí Oddělení rovného zacházení

Údolní 39, 602 00 Brno

cermak@ochrance.cz

+420 542 542 389

Použitá literatura

Publikace:

- Antidiskriminace – pravdy a mýty o rovnosti [citováno 11. září 2007], dostupný z http://www.diskriminace.cz/dt-publikace/anti-diskriminace_web.pdf
- Kolektiv autorů *Diskriminace Manuál pro pracovníky institucí*, Praha: Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva, 2006
- Fredman, S.: Antidiskriminační právo, Multikulturní centrum, Praha, 2007, str. 1- 8; 15 - 21
- Kúhn, Z. (eds.) *Rovnost a diskriminace*, Praha: C. H. Beck, 2007
- Špondrová, P. *Rovnost šancí žen a mužů v České republice se zaměřením na volební právo*, magisterská diplomová práce, Brno: Právnická fakulta MU, 2006
- Schiek, D, Chege, V.: *European Union Non-Discrimination Law*, Abingdon, Routledge Cavendish, 2008, 416 s.
- Boučková, P. Havelková, B. Koldinská, K. Kühn, Z. Kühnová, E., Whelanová, M.: *Antidiskriminační zákon, Komentář*, Praha, C. H. Beck, 2010

Internetové zdroje:

- www.diskriminace.cz
- <http://www.poradna-prava.cz/>
- www.ochrance.cz/diskriminace

Obrázky použité v prezentaci

- Sisyfos: <http://datingjesus.files.wordpress.com/2009/09/v132.jpg>
- Diskriminace: http://images.google.cz/imgres?imgurl=http://bpo.blogger.com/_ObafCnOpWzE/RhCzyZHNRGI/AAAAAAAAABk/e4O5aIwmGw4/s320/sisyfos.jpg&imgrefurl=http://likiska.blog.cz/rubrika/do-skoly-stare-recke-baje-a-povesti&usq=__hbpCVt3mXRejtuYPNyH3ttLZGIA=&h=306&w=260&sz=15&hl=cs&start=1&um=1&tbnid=fXn-k5dH96XiCM:&tbnh=117&tbnw=99&prev=/images%3Fq%3Dsisyfos%26hl%3Dcs%26client%3Dfirefox-a%26rls%3Dorg.mozilla:cs:official%26sa%3Dn%26um%3D1
- Minařik http://images.google.cz/imgres?imgurl=http://i.idnes.cz/o8/o13/sp5/BOS2oa42a_minarik.jpg&imgrefurl=http://zpravy.idnes.cz/jak-psaval-chlapik-statecny-agent-pavel-minarik-f52-/kavarna.asp%3Fc%3DA080125_124618_kavarna_bos&usq=__vwVHN7yvSKZCZYT5nhUEdUQktOo=&h=129&w=172&sz=6&hl=cs&start=18&um=1&tbnid=z-b4hqkiUXrOOM:&tbnh=75&tbnw=100&prev=/images%3Fq%3Dkapit%25C3%25A1n%26mina%25C5%2599%25C3%25ADk%26hl%3Dcs%26client%3Dfirefox-a%26rls%3Dorg.mozilla:cs:official%26sa%3DG%26um%3D1
- http://images.google.cz/imgres?imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b4/Igr%C3%A1%C4%8Dek-komin%C3%ADk.JPG&imgrefurl=http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Igr%25C3%25A1%25C4%258Dek-komin%25C3%25ADk.JPG&usq=__HWhLaXi4O5vW5_gU1cV1KjPekkk=&h=2592&w=3888&sz=4399&hl=cs&start=9&um=1&tbnid=OxNpshLJ1eSUjM:&tbnh=100&tbnw=150&prev=/images%3Fq%3Digr%25C3%25A1%25C4%258Dek%26hl%3Dcs%26client%3Dfirefox-a%26rls%3Dorg.mozilla:cs:official%26sa%3DN%26um%3D1
- Diskriminace: http://images.google.cz/imgres?imgurl=http://www.spotrebitele.info/diskriminace/img/diskriminace.jpg&imgrefurl=http://www.spotrebitele.info/diskriminace/&usq=__e4TCY7TtIobCzL5khmqLpnbqeY=&h=200&w=300&sz=31&hl=cs&start=1&um=1&tbnid=yKcGE6jsvBnbQM:&tbnh=77&tbnw=116&prev=/image%3Fq%3Ddiskriminace%26hl%3Dcs%26client%3Dfirefox-a%26rls%3Dorg.mozilla:cs:official%26sa%3DN%26um%3D1
- Rovnost: http://images.google.cz/imgres?imgurl=http://img108.mytextgraphics.com/photolava/2007/08/29/signmenwomen-47nmpw4yw.jpg&imgrefurl=http://www.gymdux.com-a.googlepages.com/Rovneprilezitosti.pdf&usq=__TzQ88_CgyydxIOIzfSGkfSonaoM=&h=316&w=320&sz=14&hl=cs&start=114&um=1&tbnid=-Jj7-0e4YRmkyM:&tbnh=117&tbnw=118&prev=/images%3Fq%3Drovnost%26bcw%26ndsp%3D21%26hl%3Dcs%26client%3Dfirefox-a%26rls%3Dorg.mozilla:cs:official%26sa%3DN%26start%3D105%26um%3D1